

Bz. 1608

JESENSKI VELESEJEM
LJUBLJANA 1936

VODIČ
IN KATALOG

152

JESENSKI VELESEJEM LJUBLJANA 1936

1. IX. — 13. IX.

Posebne razstave:

Državna razstava: „Za naš les!“

Razstava: Naš sodoben vrt

Razstava: Živali naših gozdov

Razstava malih živali

Razstava: Domača preproga

V o d i č   p o   r a z s t a v i   i n   k a t a l o g

. Založil in izdal Ljubljanski velesejem

Uredil ing. arh. Rado Kregar,

pooblaščenj civilni inženjer-arhitekt,

profesor Tehniške srednje šole v Ljubljani,

upravnik strokovne nadaljevalne šole za stavbne obrte v Ljubljani.

Tiskala: Delniška tiskarna d. d. v Ljubljani.
Predstavnik: Josip Strukelj.

NJEG. VEL. KRALJ PETER II.
POKROVITELJ JESENSKEGA VELESEJMA LJUBLJANA 1936

LJUBA JANKOVIĆ
MINISTER ZA ŠUME IN RUDE

Prilikom svedržavne izložbe drveta „Za naše drvo“ . . .

Naša zemlja spada u red onih agrarnih država, koje obiluju naj-
lepšim poljima i nepreglednim šumskim kompleksima. Šume nam
pokrivaju trećinu zemljišta, ali naše šumsko bogatstvo još ne igra
tako važnu ulogu u našem privrednom životu, jer se šuma ne isko-
rišćuje racionalno.

Šume nam daju oko 16,000.000 m³ drveta godišnje, na čijoj izradi
nalaze zarade stotine hiljada radničkih i zemljoradničkih porodica.
Znatan deo drvene mase izvozi se u inostranstvo po podmirenju do-
maće potrebe, tako da se drvo može smatrati kao najvažniji faktor
aktivnosti našeg trgovinskog bilansa.

Zato baš od sveg srca pozdravljam propagandnu izložbu „Za
naše drvo“ na jesenjem ljubljanskom velesajmu. Vi ste mi učinili
veliku počast, što ste me izabrali za počasnog predsednika, a moja
zahvalnost će vam biti izrečena time, što ću sve svoje sile upotrebiti
na podizanju šume i šumske privrede.

Sva nastojanja Kraljevske vlade u novoj ekonomskoj politici naše
otadžbine imaju za cilj, da osposobimo našu Kraljevinu za samostalan
privredni život. Šumska privreda treba da se unapredi. Mi smo do
sada izvozili naše odlično drvo kao sirovinu ili u polu-izrađenom
stanju uz neznatnu cenu, a od našeg drveta uvozili smo za skup
novac mnogobrojne izrađene predmete.

Tome mora biti kraj! Moramo sami u našoj zemlji izraditi i
preraditi naše drvo a izvoziti preradevine.

Naša drvna industrija bila je u teškoj krizi, kao i mnoge druge
grane našeg privrednog života, ali mi nesmemo ostati nepomični
i ne otklanjati uzroke krize.

Naša nastojanja treba da uputimo u sledećem pravcu:

- 1) da pronalazimo nova tržišta, pored već postojećih;
- 2) da proizvode šume što više i što potpunije u zemlji pre-
radujemo; i
- 3) da što više ograničimo uvoz preradevina iz drveta.

Ja pozdravljam ovogodišnju svedržavnu izložbu našeg drveta u
Ljubljani sa uverenjem, da će u potpunosti odgovoriti svome zadatku
i pokazati svima, šta može da daje naša šuma.

Djura Janković, l. r.
Ministar Šuma i Ruda.

ORGANIZACIJA VSEDRŽAVNE LESNE RAZSTAVE

„ZA NAŠ LES“

Častni predsednik:

Djura Janković, minister za gozde in rudnike

Častno predsedstvo:

Dr. Milan Stojadinović, ministrski predsednik

Dr. Anton Korošec, minister notranjih zadev

Dr. Milan Vrbanić, minister trgovine in industrije

Dr. Svetozar Stanković, minister za poljedelstvo

Dr. Miha Krek, minister brez portfelja

Dr. Marko Natlačen, ban Dravske banovine

Peter Nedeljković, divizijski general, komandant Dravske
divizijske oblasti

Dr. Gregorij Rožman, knezoškof

Častni odbor:

Dr. Jure Adlešič, predsednik mestne občine ljubljanske

Prof. dr. Josip Balen, predsednik Jug. šum. udruženja

Fran Bonač, industrijalec, predsednik ljubljanskega velesejma

Prof. dr. Mihovil Gračanin, dekan Poljedelsko-gozdarske
fakultete v Zagrebu

Anton Kavčič, predsednik Skupnega združenja obrtnikov v
Ljubljani

Dr. Stanko Majcen, podban Dravske banovine

Dr. ing. Žarko Miletić, načelnik Oddelka uprave državnih
gozdov

Avgust Praprotnik, industrijalec, predsednik zadruga ljub-
ljanski velesejem

Dr. Ernst Rekar, industrijalec, načelnik lesnega odseka Zveze
industrijcev v Ljubljani

Prof. dr. Maks Samec, rektor univerze kralja Aleksandra I.
v Ljubljani

Dr. Fran Vidic, vladni svetnik v p., predsednik podružnice
Jugosl. šum. udruženja v Ljubljani

Stanko Virant, predsednik Jugoslovenskega novinarskega
udruženja

Prof. dr. Milan Vlajinac, dekan Poljedelsko-gozdarske fakul-
tete v Zemunu

Sava Vučetić, načelnik Odeljenja za vrhovni gozdarski
nadzor

Dr. Fran Windischer, podpredsednik Centrale industrijskih
korporacij Beograd

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani

Zveza industrijcev v Ljubljani

Delovni odbor:

Predsednik: **Ing. Josip Rustia**, dvorni svetnik v p.

Podpredsedniki: **Dr. Milan Ulmanky**, minister v p., generalni
direktor gozdno industr. podjetja Dobrljin-
Drvar

Ing. Anton Šivic, inspektor, šef gozdarskega
odseka za Dravsko banovino

Ing. Jovan Kraljević, inspektor ministrstva za
gozde in rudnike, šef uprave parka Topčider

Generalni tajnik: **Direktor Ing. Cvetko Božič**, šef Direkcije gozdov
v Ljubljani

Tajnik: **Ing. Mirko Šušteršič**, pooblaščen civ. gozd.
inženjer

Ing. Josip Rustia

Dr. Milan Ulmanky, minister n. r.

Ing. Anton Šivic

Načelniki odsekov in pododsekov:

- Za statistiko: *Ing. Josip Rustia*, dvorni svetnik v p.
- Za produkcijo lesa: Direktor *ing. Cvetko Božič*, šef Direkcije gozdov v Ljubljani
Franc Heinrichar, industrijalec
- Za produkcijo drv: *Ing. Josip Rustia*, dvorni svetnik v p.
- Za produkcijo oglja: *Ing. Franjo Sevnik*, nadupravitelj
- Za stranske produkte lesa: *Ing. Janko Urbas*, višji gozd. svetnik
- Za odpadke lesa: Direktor *ing. Cvetko Božič*, šef Direkcije gozdov v Ljubljani
- Za uporabo drv: *Ing. Josip Rustia*, dvorni svetnik v p.
- Za uporabo oglja: *Ing. Franjo Sevnik*, nadupravitelj
- Za tehnično uporabo lesa: *Ing. Arh. Rado Kregar*, poobl. civilni arhitekt, profesor Tehn. srednje šole in upravnik strok. nadaljevalne šole za stavbne obrti v Ljubljani
Ing. Alfonz Pirc, inšpektor za agrarne operacije v Ljubljani
Dr. Vladimir Knaflič, advokat
Ing. Alojzij Štrancar, višji svetnik, šef gozdno-tehničnega odseka za urejanje hudournikov pri kr. banski upravi v Ljubljani
- Za industrijske in obrtne izdelke: *Dr. Milan Dular*, ravnatelj uprave Ljubljanskega velesejma
- Za izdelke hišne industrije in obrti: *Ing. Anton Rudež*, industrijalec in veleposestnik
Janko Trošt, ravnatelj mešč. šole v Ribnici

Ing. Jovan Kraljevič

Ing. Mirko Šušteršič

Ing. Cvetko Božič

- Za kemijo lesa: *Prof. dr. Marius Rebek*, univ. profesor
 Za trgovino z lesom: *Aleksander Fridrih*, lesni trgovec
 Ostali člani odbora: *Ing. Slobodan Baranac*, višji sekretar ministristva za gozde in rudnike
Ing. Arh. Božidar Čulk, arhitekt kr. banske uprave Dravske banovine
Ing. Stanko Dimnik, pooblaščen gradbeni civ. inženjer, profesor Tehniške srednje šole v Ljubljani
Ing. Franc Dolenc, gasilski inspektor
Matej Fajfar, zastopnik Zveze obrtnih društev v Ljubljani
Ing. Arh. Dragotin Fatur, pooblaščen civ. arhitekt, profesor na Tehniški srednji šoli v Ljubljani
Josip Goederer, gozdarski nadupravitelj
Danilo Goriup, tajnik Zveze industrijcev v Ljubljani
Jaša Grgašević, inspektor Ministrstva trgovine in industrije
S. Karel Kavka, tesarski mojster, predsednik Združenja tesarskih mojstrov v Ljubljani
Ing. Arh. Lado Kham, poobl. civ. arhitekt
Klub arhitektov v Ljubljani
Arh. Jože Mesar, Ljubljana
Ing. Milan Lenarčič, industrijalec in veleposestnik
Ing. Ivan Oblak, referent kmetijskega oddelka kr. banske uprave Dravske banovine
Franc Ravnikar, tesarski mojster
Josip Ribičič, referent prosvetnega oddelka kr. banske uprave Dravske banovine
Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov v Ljubljani
Ing. Zmago Ziernfeld, direktor Nižje gozdarske šole v Mariboru
Ing. Franc Zupančič, narodni poslanec in industrijalec, pooblaščen civ. inženjer

Državna razstava: „Za naš les“

Vsebina razstave:

I. SPLOŠNO.

Statistika o gozdovih.

Primere s sosednimi državami.

Razprostiranje gozdov geografsko.

Statistika produkcije, uporabe, izvoza in neuporabljene množine.

II. PRODUKCIJA.

Les.

Drva.

Lubje, čreslovina, smola.

Ostanki v gozdu in na žagah.

III. UPORABA. STRANSKI PRODUKTI.

Drva.

Oglje.

Ostanki.

IV. UPORABA. LES V STAVBARSTVU.

Prednosti lesa za stavbno gradivo.

Pregled stavbnega lesa.

Lesno gradivo.

Lesene konstrukcije.

Konstruktivni elementi pri lesenih stanovanjskih hišah.

Stanovanjske hiše.

Utilitarne stavbe.

Franc Heinribar

Ing. Franjo Seonik

Ing. Janko Urbas

Podeželske stavbe v kmetijstvu.
Podeželske stavbe v gozdarstvu.
Industrijska in obrtna poslopja in naprave.
Zgradbe za zemeljska dela.
Vodne zgradbe.
Mostne zgradbe.
Ceste, pota in transportne naprave.

V. INDUSTRIJA LESA. INDUSTRIJSKI IN OBRJNI IZDELKI.

Pohištveno mizarstvo.
Stavbno mizarstvo.
Karoserije in vozovi.
Upognjeno pohištvo.
Šolske potrebščine.
Embalažno blago.
Furnirji.
Športno in telovadno orodje.
Kiparski, rezbarski in strugarski izdelki.
Podpetniki.
Zobotrepci.
Vžigalice.
Suha roba.
Pletarski izdelki.

VI. KEMIČNA INDUSTRIJA LESA.

Botanični uvod.
Fizikalna svojstva lesa.
Kemična svojstva lesa.
Papir, razstreliva, oglarjenje.
Uporaba lesa in oglja kot gonilnih sredstev.
Industrija terpentina, čreslovine in barvil.
Sladkorjenje lesa.

Ing. arb. Rado Krčgar

Ing. Alfonz Pirč

Dr. Vladimír Knajšič

Državna razstava: „Za naš les“

Vodič po razstavi

Ing. arb. Rado Kregar

Uporaba lesa je dandanes vsestranska, toda gospodarska in koristna je le takrat, če je pravilna. Les, pravilno uporabljen, ima vse lastnosti dobrega blaga (dobre sirovine, polizdelka in izdelka). Pravilno pa lahko uporabimo les samo tedaj, če natanko poznamo vse njegove lastnosti in vemo, za kaj in kako ga lahko predelavamo (mehanično in kemično). Zlasti je treba poznati lastnosti lesa (fizikalne in kemične), ako ga hočemo pravilno uporabiti v gradbene namene. Odpornost lesa proti vremenskim izpremembam, boleznim in škodljivcem lahko povečamo, trpežnost lesa in konstrukcij podaljšamo, nosilnost zvišamo, gorljivost zmanjšamo itd., seveda le tedaj, če poznamo njegovo sestavo in sestavine in če vemo, kako se ta izpreminja pod različnimi kemičnimi in fizikalnimi vplivi.

Pri izvajanju našega načrtnega gospodarstva moramo stremeti za čim večjo osamosvojitvijo lesne industrije. Vse, kar se da iz lesa napraviti, morata proizvajati naša industrija in obrt iz domačega lesa in z domačimi delavci. Toda vsi ti proizvodi morajo biti po kakovosti enakovredni, če ne boljši od tujih. Zlasti si pa moramo prizadevati, da začnemo čim prej proizvajati vse tisto, kar zdaj še uvažamo.

Da pokažemo prizadetim gospodarskim in političnim krogom in najširšim plastem naroda, za kaj vse se lahko les uporabi, in jih opozorimo na koristi in prednosti, ki jih bo imelo od tega naše narodno gospodarstvo, in na pomen lesnega gospodarstva za državo in njeno obrambo, smo priredili propagandno razstavo „Za naš les“. Pri ureditvi te razstave so sodelovali sami strokovnjaki, in sicer vsak le v svoji stroki, v kateri se je v svoji večletni praksi temeljito izpopolnil. Pri tej razstavi sodelujejo državne ustanove in politična oblastva, vseučilišče s svojimi laboratoriji, inženirji in arhitekti s svojimi projekti in izvršenimi objekti, lesni proizvajalci in industrijalci z zbirkami raznovrstnega domačega lesa in polovičnih izdelkov, lesna obrt in industrija z lesnimi izdelki in s kemičnimi preosnovami lesnega materiala. V razmeroma kratkem času in s skromnimi sredstvi je uspelo maloštevilni skupini strokovnjakov, da so zbrali in izdelali takšno

Ing. Alojzij Strancar

Dr. Milan Dular

Ing. Anton Rudež